

Муносабат

Президент Шавкат Мирзиёев Фарғона воидиши вилоятларида бўлиб, учала худудда испоҳотларнинг бориши, амалга оширилаётган йирик лойиҳалар ва юртодшаримиз ҳаёти билан таниши.

Албатта, ташриф мобайнида давлатимиз раҳбари олтин водийнинг турли манзилларида бўлди. Кўпгина соҳалар ва киллари билан самимий мулокот қилид. Партиямизнинг мақсад ва йўналишларидан, Сайловолди дастуридан келиб чиқиб айтадиган бўлсак, тиббёт ва таълим тизимиға тааллукли учрашувлар алоҳида эътиборимизни торти.

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ТУРК ҚАРДОШЛАРИМИЗГА ЯНА БИР БОР ҲАМДАРДЛИК БИЛДИРДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 9 февраль куни Туркия Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонасига борди.

Маълумки, 6 феврал куни Туркияning жануби-шарқий элларида юз берган кучли зилзилалар вайронкорлиги билан бутун дунёни ларзага солди. Ўзбек ҳалқи ҳам оғрат оқибатларини қалбига яқин олиб, чуқур қайғу ва ҳамдардлик хиссini түйди.

Давлатимиз раҳбари ўша куни ёки қардош Туркия ҳалқига ва Президент Режеп Тайип Эрдогана ҳамдардлик билдирган эди. Зилзила оқибатларини бартарафа этишда кўмаклашиб учун мамлакатимиздан бир неча гурӯҳ куттарувчиликлар Туркияга юборилди. Шунингдек, гуманистёр ёрдам юқлари мунтазам жўнатиб турилибди.

Президентимиз бугун Туркия Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонасига бориб, қардошларимизга яна бор ҳамдардлик билдири. Парвардигордан мархумларни ўз раҳматига олишини, уларнинг оиласи ва яқинларига сабр-тоқат ва бардамлик беришини суради. Жароҳат оғлан инсонлар тез фурсатларда соғайб кетишини тилади.

Ўзбек ва турк ҳалқлари яхши ёмон кунларда ҳамиша бирга бўлган, бир-бирини кўллаб-кувватлаган. Бу дўстлик, қардошлик ва ўзаро елқадощлик ҳозиргидаги оғир кунларда янада билинишади.

Давлатимиз раҳбари Узбекистон барча зарур ёрдамга тайёрларига билдири. Элчихонада очилган ҳамдардлик китобига тасалли сўзларини ёзиб қолдири.

Манба: president.uz

ВОДИЙНИНГ ҲАЁТ МАКТАБИ

Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 540 йиллиги

Рубоийлар

Хар кимки вафо қиласа, вафо топқисидур,
Хар кимки жафо қиласа, жафо топқисидур,
Яхши киши кўрмагай ёмонлиг ҳаргиз,
Хар кимки ёмон бўлса, жазо топқисидур.

Қайгуңгни чека-чека қарибдур Бобур,
Раҳм айлаки, ўзидин борибдур Бобур.
Норанж юборди сангаким, билмагайсен,
Яъники, бу навъ саргорибдур Бобур.

Газал

Жонимдин ўзга ёри вафодор топмадим,
Кўнглумдин ўзга маҳрами асрор топмадим.

Жонимдин ўзга жонни дилафкор кўрмадим,
Кўнглум киби кўнгулни гирифтор топмадим.

Усрук кўзига токи кўнгул бўлди мубтало,
Ҳаргиз бу телбани яна ҳушёр топмадим.

Ночор фурқати била хўй этмишам, нетай,
Чун васлига ўзумни сазовор топмадим.

Боре борай эшигига бу навбат, эй кўнгул,
Нечаки бориб эшигига бор топмадим.

Бобур, ўзунгни ўргатакўр ёрсизки, мен
Истаб жаҳонни мунча қилиб ёр топмадим.

Биз ва дунё

ЎЗБЕК САНЪАТИ ДУРДОНАЛАРИ ЖАҲОН КЎРГАЗМАЛАРИДА:

ЛУВР МУЗЕЙИДАН ЖИДДА ШАҲРИГАЧА

Баҳром АБДУҲАЛИМОВ,
ЎзРФА вице президенти,
тарих фанлари доктори, профессор

Сўнгти йилларда Ўзбекистон тарихи, маданияти, санъати дунё жамоатчилигининг диккат марказида бўлиб келмоқда. Бунга сабаб эса мамлакат раҳбарининг дунёта очилиш сиёсати, бу борада амалга оширилаётган испоҳотлар ва туризми ривожлантириш ийлидаги сайд-харакатлардир десак, муболага бўлмайди. Хусусан, ўтган йилнинг ноёнги ойда Франциянинг Париж шаҳрида жойлашган дунёга машҳур Лувр музейида ҳамда Араб дунёси институтида Ўзбекистон тарихи ва санъатига бағишлиланган икки кўргазма иш бошлади. Бундан ташқари, Ўзбекистон ҳар йили хорижий давлатларда бўлиб ўтадиган турли кўргазмалар ва биенналеларда мунтазам иштирок этиб келмоқда.

ВЎРАВОН
КОТИЛЛАРГА
ШАФҚАТ
БЎЛМАСЛИГИ КЕРАК!

Жиноятчи оқибатидан
қўрқсангина мудҳиш
хатти-ҳаракатдан ўзини
тияди. Балки, бугун
уша жиноятчининг ота-
онаси ҳам уни “оппозитим,
юмшоғим” деб жазони
енгиллатишни
ўйлаб ётишгандир...

МАҲЗУНАЛАР,
МАЪСУМАЛАР,
МАҲКУМАЛАР...

– Ақа, сиз журналистмисиз?
– Ха.
– Мен маданий-маъри-
фий ишлар бўйича тарғибот-
чи-етакчи Саломов Элмурод,
маҳкам.
– А? – «маҳкум»
сўзини эшишиб, яна
тилим айланмай қолди.

ЎЗБЕК САНЬАТИ ДУРДОНАЛАРИ ЖАҲОН КЎРГАЗМАЛАРИДА:

ЛУВР МУЗЕЙИДАН ЖИДДА ШАҲРИГАЧА

1 Буларнинг биринчи Куръон тафсири борасида, араб тили грамматикасида араб ва гайри араблар устози Мұхаммад Замахшарий бўлса, ҳадис илмида Пайғамбар алайҳиссаломнинг ҳадисларини тўплаш ишига бутун умрини бағищлаган Имом Бухорийдир. Булардан ташқари Бухоро, Хоразм, Фарғона заминидан етишиб чиққан илм-фанинг турли соҳаларида фолият юритган Мұхаммад Хоразмий, Аҳмад Фарғоний, Абу Али ибн Сино каби олимлар ҳам ислом дунёсидаги илк ренессанс деб аталган даврда ижод қилиб, авлодларга муносиб ме-

ижод қилиб, авлодларға муносиб мөрс қолдирған.

Күргазма доирасида тақдим этилаётган Ўзбекистон тарихининг турли даврларига оид экспонатлар орасида VIII асрга оид Катта Лангар Қуръони, X-XII асрларга тааллуқли Самарқанд ва Афросиёб сопол кўза ва косалари, машҳур муҳаддис Имом Бухорийнинг XVII асрга мансуб «ас-Саҳиҳ» китоби нусхаси, Бухоро тўнлари ва пойабзаллар ҳамда бошқа буюмлар бор.

Уларнинг орасида, шубҳасиз, VIII асрга оид Катта Лангар Қуръони сифатида машҳур бўлган Қуръони Каримнинг энг қадимги кўлёзма нусхаларидан бири бўлган китобнинг саҳифалариридир. Бугунги кунда Ўзбекистонда Қуръони Каримнинг кўплаб қадимий нусхалари сақланади. Уларнинг даври турлича бўлиб, икки нусха ислом дунёсида мўътабарлардан ҳисобланади. Бири Усмон Мусъҳафи бўлса, иккинчиси айнан Катта Лангар Қуръонидир. Ушбу Қуръон саҳифалари Кашқадарё вилоятининг Камаши шига сабаб булиди.

туманидаги Катта Лангар қишлоғида узоқ йиллар давомида сақлаб келингани сабабидан унга Катта Лангар номи берилган.

Катта Лангар Куръонининг бош-

фатида ишлатилган. Бунда асосан ҳикматли сўзлар, ҳадиси шарифдан иқтибослар келтирилган. Айнича, Сомонийлар даври кулолчилигига куфий ёзувидаги безакли идишлар

Мамлакатимиз зардўзлик мактаби азал-азалдан ўзининг бежирим безаклари ва шоҳона улуғворлиги билан дунё аҳлини ўзига жалб қилиб келган. Айниқса, XIX аср охири, XX аср бошларига мансуб зардўзлик буюмлари заргарона нозиклиги билан ажралиб туради. Турли кўринишдаги бўртма гирихлар, юлдузчалар ва шунга ўхшаган бошқа безаклар буюмга ўзгача зеб бериб турган, айниқса, давқур мужассамоти алоҳида ўрин тутган. Унинг XIX асрдаги тараққиёти Бухоро билан боғлиқ. Бухорода ҳамон сақланниб келаётган зардўзлик касби узоқ давр мобайнида сайқал топиб, такомиллаша борган. Ушбу касб билан асосан эркаклар шуғулланган (ҳозир аёллар орасида ҳам кенг тарқалган), улар устахоналарга уюшиб ишлашган. XIX аср ўрталари, XX аср бошларида яратилган зардўзи буюмлар (тўн, камзул, чакмон, чалвор, пойабзаз, белбоғ, салла, кулоҳ ва жул каби) нинг деярли барчаси амир ва унинг оиласи сарой аёндари учун тайёр

Ана шундай ноёб экспонатлар билан қатнашаётган Ўзбекистон павильони табдир давомида дунёнинг турли минтақаларидан ташриф буоручиларни ўзига жалб қиласди, деб айта оламиз. Бунинг ортидан хорижлик сайдхъяларниң Ўзбекистонга бўлган қизиқиши янада ортади ва Ўзбекистонни ўз кўзи билан кўриш, унинг тарихини яқиндан билиш истаги уларни юртимизга бошлаб келишига ишончимиз комил. Бундай ҳалқаро тадбирларнинг муҳимлигини унумта-ган ҳолда кейинги йиплардаги тадбирларда Ўзбекистоннинг мезбон сифатида иштирок этиши ташаббуси билан чиқиши ҳам айни муддАО бўлар эди.

ланган, қисман бадавлат хонадонлар буюртмалари ҳам бажарилған.

ХХ аср 20-йилларида барча амалий буюмларнинг турлари ўзгарди, аввалги ҳашамдор буюмлар ўрнини нафис ишланган, давр талабига мөбабуомлар эгаллади, нақш мужассаса моти соддалаштирилди, анъанавии нақшлар давр руҳини ифода этувчи шакллар билан бойитилди. Зардўзулар аёлларнинг байрам лиbosларин (кўйлак, нимча, дўппи, камар, камвуш, сумкача), анъанавий буюмлар эркаклар учун совға тўнлар, дўппилар тайёрлай бошлидилар. Кўргаз мада намойиш этилаётган шоҳон лиbosлар айнан XIX асрга оид намуналар хисоблашади.

налар ҳисобланади.

Ташкилотчиларнинг фикрига кўра биринчи Ислом санъати биенналесининг яна бир муҳим ғояси – ислом дини пайдо бўлган минтақадан узоқда жойлашган ҳудудларнинг ислом цивилизацияси тараққиётига қўшгани ҳиссаси ҳақида семинар, конференция ва давра сұхбатларни уюштиришдаги иборат бўлди. Шу маънода Ўзбекистон делегацияси тарафидан тайёрланган “Марказий Осиё олимлари дунё цивилизациясида: Муҳаммад Хоразмийдан Мирзо Улуғбеккача” номли маъруза семинар иштирокчилари томонидан алоҳида ётироф этилди.

ВОДИЙНИНГ ХАЁТ МАКТАБИ

**Умиджон СУЛАЙМОНОВ,
"Адолат" СДП Сиёсий Кенгашы раиси ўринбосари**

1 Маълумки, сўнгги йилларда мамлакатимизда хусусий тиббиётниң ривожланиши учун ҳам кенг имкониятлар, айни масаланинг ҳуқуқий асослари яратилди. Натижада бири-бидан замонавий, энг илғор технологиялар билан жиҳозланган, хорижда ўз малакасини оширган малакали мутахассислар жалб қилинган тиббиёт муассасалари сони ортиб бормоқда. Бу эса ҳамюрларимизнинг малакали тиббий хизматдан фойдаланиш имкониятларини кенгайтирмокда.

Президентимиз ташриф буюрган Фарғона шаҳридаги "Meridian" тибиёт маркази ана шундай муассасалардан бири-дир. Тибиёт марказининг Германия, Жанубий Корея, Япония ва Хитойдан келтирилган замонавий ускуналар билан жиҳозлангани эътирофга молик. 120 та стационар ўрининг эга бўлган кли-никада водий аҳлига замонавий ташхис ва даволаш хизматлари кўрсатилади. Масалан, шифохона йилига 2 мингта жарроҳлик амалийтини ўтказиш қувватига эга. Келгусида эса бу ерда кардиология, кардиохирургия, трансплантология, радиология бора-

сида яна янги лойиҳалар амалга оширилиши режалаштирилган. Кўпчиликни қувонтирадиган яна бир жиҳат шундаки, мазкур тиббиёт маркази ҳузурида университет ҳам очилган бўлиб, айни пайтда бу ерда 600 нафар талаба таҳсил олмоқда. Хорижлик профессор-ўқитувчилардан соҳанинг сир-асрорларини ўргана-

Шу юртнинг оддий бир фуқароси сифатида давлатимиз раҳбарининг **“Хусусий тиббиётга шароит яратганимиз ўзини оқлади, буни аҳоли қабул қилди.** Чунки одамларимиз яхши яшашга интиляпти, ўз соғлиғига қарайапти. Аҳоли даромадини ошириш бўйича қилаётган ҳамма ҳаракатларимиз аслида шунинг учун – халқимизнинг соғлом ва фароевон яшаси учун”, деган фикрлари мени беҳад қувонтирди. Бу том маънода инсонга

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, Президент қай бир ҳудудга ташриф буюрмасин, албатта, ташриф дастурига таълим ва маърифат масканлари киритилади. Бу гал ҳам шундай бўлди – Шавкат Мирзиёев Давлатобод туманида жойлашган “Янги Ўзбекистон ёшлар зиё маскани” кутубхонасини бориб кўрди. Бундан 2 йил аввал фойдаланишга топширилган ушбу маънавият ўчоғи 70 мингта китоб фондига эга. У дунёning йирик электрон кутубхоналар тармоғига уланган. Бу намангандлик ёшларга хорижий адабиётлардан ҳам эркин ва бепул фойдаланиш имкониятини яратди. Ҳатто кўзи ожиз инсонларга мўлжалланган алоҳида ўқиш зали ҳам мавжудлиги ҳеч ким ва ҳеч нарса эътибордан четда қолмаслигидан далолат беради. Қолаверса, бу республикамиизда барча фуқаролар тенг ҳукукли сенситивни ҳам достоштаб турубди.

Эканлигини ҳам тасдиқлаб турибди.

Зиё масканига ташрифи мобайнида Юртбошимиз “**Наманган буюк алломалар, уста тадбиркорлар юрти. Бугун ҳам ёшлар иқтисодиёт, санъат, спорт соҳаларида катта ютуқларга эришмоқда. Буларни эшишиб, кўриб, хурсанд бўламан. Ёшларимиз учун янада кўпроқ имкониятлар ташкил қилишини ўйлайман**” дея таъкидлади. Бу пурмаъно фикрлар эса наманганлик ёшларнинг руҳини янада кўтариб, ўз келажагига бўлган ишончини ошириб

Шу ўринда яна бир мuloҳаза. Бугун Президентимиз умумтаълим мактаблари олдига ўқувчига иккита хорижий тил ва битта касб ўргатиш талабини кўймокда. Хорижий тилларни ўрганишда эса бундай маърифат масканлари фарзандларимиз учун кенг имкониятидир.

Ташрифнинг энг эсда қоладиган яна бир воқеаси битирувчиларни иш билан таъминлаш ва касб-хунарга ўргатиш бора-сида амалга ошириладиган ҳамда Наманган вилояти тажрибасига айланадиган “Ҳаёт мактаби” дастуридир. Зеро, бугун таълимга, илму маърифатга сарфланган бир сўм маблағ эр-

Умуман олганда, Президентимизнинг бугунги инсонпарварлик сиёсати, бу борада амалга оширилаётган кенг кўламли ишлар беихтиёр Ҳазрат Навоийнинг қўйидаги мисраларини тага мамлакат иқтисодиётига миллиардлаб наф келтиради.

Одами эрсанг, демагил одами,

"ADOLAT" шархи

Суд адолат құрғонига айланади

Мамлекатимизда охирги етти йилда суд хокимияты мустақиллигин таьминлаш ҳамда судлар фоалиятіда очылкынша шаффофиликка әрішиш учун Үзбекистон Республикасыннан үчтән көнүн, Үзбекистон Республикасы Президентининг бешта фармоны ва ўндан ортиқ карорлари кабул килинди.

Хайрулла ҚҰЧКОРОВ,
Жамоат хавфсизлиги университети профессоры,
юридик фанлар бўйича фалсафа доктори, доцент

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йилнинг 28 январдаги "2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистон" тараққёт стратегияси тўғрисидағы фармон билан тасдиқланган Янги Ўзбекистон Тараққёт стратегияси 15-максадидаги мамлакатимизда суд тизимины янада такомилластириш ва мустақимлашади, адолатли судловдан фойдаланиши имкониятини оширишга қартилган вазифалар белгиланган. Мазкур соҳадаги энг устуровуз вазифа – фуқаролар ҳамда тадбиркорларнинг адолатли судловга ишончни ошириш шу орқали Ўзбекистонни дунёдаги қонун устуровлиги таъминланган ривожланган давлатлар каторига киритишдан иборат. Суд ҳокимиятинг мустақил тармоли сифатида, ўз моҳиятига кўра қонун чиқарувчи ва ижро ҳокимиятларидан тубдан ажralи туради ҳамда суд ҳокимиятинг мустақиллиги даражаси мамлакатда қонун устуровлиги, ёрканиклиари ва адолат гоёлар накдар рўёбга чиқарилганлиги билан чамбарс боғлиқ.

Суд фоалиятининг мустақиллиги мезонлари сифатида адолатли судлов таъминлангани, суд қарорларининг якуний ва барқарорлиги даржаси, фуқароларнинг ҳуқуқлари, ёрканиклиари ва қонуний манбағларининг ҳимояланганинг кўрсатиш мумкин.

Шу билан бирга "Янги Ўзбекистон – янги суд" таъмили доирасида ахолининг одил судловга әрішиш имкониятларини янада кенгайтириш суд-хуқуқ тизимини ишлөп қилинши жадалластириши, соҳага илғор ҳалқаро стандартларни жорий этишини талаф этмоқда.

Бугуннинг гапи

МАХЗУНАЛАР,

МАЪСУМАЛАР, МАҲКУМАЛАР...

Аёл бир хилқат. Унинг шаънини улуғлаб, хар канча мадх этсак, энг гўзлал неъматларга киёс этсак, зебу зийнатларга буркаб куйласак ҳам кўнгил таскин топмайди. Чунки аёл ер юзида муносиб зурриёдларни қолдиришдек улуғ вазифага масъуль қилиб яралган.

Мухиддин ОМАД,
Ўзбекистон Журналистлар
уюшмаси аъзоси

Яқинда бир олимнинг ўн саккизчи асрда Кўқон мұхитиди деярли ҳар бир маҳалла бир истеводдили шоирга бўлган, деган фикрини ўқиб қолдим. Ўша пайтда шаҳарда иккиси юз эллини ортиқ маҳалла бўлган экан. Демак, шунчага шоира ҳам бўлган. Бу ўша давр аёллари оқила, доно ва фаросатли бўлган, деганидир. Ишочким комики, ўша замон аёллари орасида жиноятчи, деган тушунча бўлмаган.

Бугун ҳәётимизда улуғвор ўзгаришлаб билан бўргалиқда, афуски, оғрикли нұқталар ҳам кўпайиб бормоқда. Энг аянчлиси, аёллар иштирокидаги жиноятларнинг ортиб бораётгандиги кишини ўйга толдиди...

Ана шундай ўй-хаёллар гирдо-бига фарқ бўлган ҳолда қарийб түрт юз километрлик масофани Қамчиқ довони орқали босиб ўтиб, Тошкент вилояти, Зангигота туманига қарашли «Боғзор» кўргонида жойлашган 42-сонли манзил колониясини топиб келдик. Бизни мазкур колониянинг тарбиявий ишлар бўлуми катта инспектори, капитан Сироҗиддин Ағзамов кутуб олди.

То тадбир бошлангунга қадар зобит билан колониядаги тартиб-интизом, маҳкум ва маҳкумалар учун яратилган шарт-шароитлар бўйича сұхбатлашиб олдик. Маълум бўйича, гарчи аёллар маҳкума бўлсалар да, уларга биринчи галда аёл сифатида муомала қилинади.

— Бугун жазо муддатини ўтаётгандар учун давлатимиз томонидан кўплаб шароитлар яратиб берилган, — деда тушунтириш берди капитан Сироҷиддин Ағзамов. — Жумладан, улар ишлаш, яқинлари билан оддий телефон орқали сұхбатлашиб туриш ҳуқуқига эгалар. Кўргани келадиганлар учун чеклов ўйқ. Колонияда ташкил этилган ошхонада уч маҳал таом тайёрланади. Маҳкум ва маҳкумалар кўнгиллари тусаган овқатни сотиб олдиб, тановул қилишлари мумкин. ўз иқтидорларига қараб иш танлай оладилар. Чунки ўнга яқин корхоналар билан шартномамиз бор. Колония ички тартиб-интизомига қаттий риоз этишлари, иш жойида ўрнан кўрсатишлари ва маданий-маърифий тадбирларда фаол бўлишлари уларга енгилликлар берилишига сабаб бўллади.

— Маҳкумалар сони қанчача?
— Иккиси юз нафардан зиёд...

— Йўғ-е, мен нари борса, ўн-ўн беш нафар бўлса керак, деб ўйлагандам.

— Афуски, улар сони сиз ўйлагандан анча кўп! — деди командир дарвоза томонга боқаркан.

Шу пайт командирнинг гапини тасдиқлагандай, нариги томондаги ўйлакдан саф тортиб келаётган аёллар оқими кўзга ташланди. Мен ҳаяжонимни яширомлайди.

— Уларнинг ҳаммаси маҳкумаларми? — деб тақрор сўрадим. — Жиноят кодексининг қайси маддалари бўйича...

Капитан Ағзамов саф тортиб келаётган маҳкумалар томонга синчков назар ташларкан:

— Афуски, деярли барча жиноят турлари бор, — деди. — Котиллик, товламачилик, ўғрилик, бирвларнинг мулкни талон-тарож қилиш, наркотик маддаларнинг ноқонуний

— Бош сабабчи — ота-оналар! Улар фарзандларига яхши тарбия бермай қўйиши. Иккинчиси —

етимлик! Отаси ёки онасидан ажраб қолган бола тарбияси билан қизиқадиган кам. Оқибатда, ҳаттоки, қизлар ҳам оғир жиноят қилишгача бориб етмоқда. Бунинг устига «миллий» деган ниқоб остидаги майший серияллар ёшларни ўйлдан оздирияпти. Ҳали вақти келса, вазият бундан-да чигал бўлиши мумкин. Мобил телефонлар ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Баъзи аёлларнинг ўзларини ўзидан устун қўйиши, бойлик учун ўзини ўтга-чўққа уриши ҳам жиноятча сабаб бўлмоқда.

— Қандай ҳолатда сизлар ўз опди-мизга қўйган маҳкумадага эришдик, деган қарорга келасиз?

— Бу даргоҳдан чиқиб кетган маҳкумалар қайтиб келмаса, ўз опди-мизга қўйган маҳкумадага эришган бўлмазим.

— Бир савол туғилиб қолди. Колонияда маҳкум ва маҳкумалар юришибди. Улар севишиб қолиши, шу манзилда никоҳ тўйини ўтказиши мумкини?

— Севганинг ҳам, севилганинг ҳам ҳуқуқи чекланган бу ерда. Лекин келин ёки куёв озодликда яшеттган бўйса, мумкин. Никоҳ қайд этилади, манзилдан узоқлашмаган ҳолда уч кунга рухсат берилади. Турмуш ўртоғи тез-тез келиб, хабар олиб туриши, яқин ётоқхонада тунаши мумкин, — командир соатига қаради. — Юринглар.

Командир йўл қўрсатган чоғда костюм-шым кийиб, бўйинбог бояглаб олган йигит мени саволга тутди:

— Ака, сиз журналистмисиз?
— Ҳа.

— Мен маданий-маърифий ишлар бўйича тарғиботчи-етакчи Саломов Элмурод, маҳкум.

— А? — «маҳкум» сўзини эшишиб, яна тилим айланмай қолди.

— Ҳа, шунақ! «Мафтун» гурухини биласизми? Озодликда эканимда ўша гурухда солист бўлғанман. 168-модда билан қамалғанман. ўзимнинг ижобий хислатларимни намоён қилганим ва тартиб-интизомга риоя этганим туфайли шу вазифа зиммамга юқлайлган.

— Эсон-омон бу ердан кутилиб кетишингизга тилакдошман!

олди-соттиси билан шуғулланиш, оғу чекиш ва ҳоказо...

Тилим айланмай қолди. Наҳотки гулдай нозик аёллар шундай жирканч жиноятларга қўл ураётган бўлсалар?

— Айтинг-чи, уларнинг бундай ҳолга келиб қолишига асосий сабаб нима?

— Бош сабабчи — ота-оналар! Улар фарзандларига яхши тарбия бермай қўйиши. Иккинчиси —

тилим айланмай қолди. Наҳотки гулдай нозик аёллар шундай жирканч жиноятларга қўл ураётган бўлсалар?

— Бош сабабчи — ота-оналар! Улар фарзандларига яхши тарбия бермай қўйиши. Иккинчиси —

тилим айланмай қолди. Наҳотки гулдай нозик аёллар шундай жирканч жиноятларга қўл ураётган бўлсалар?

— Рахмат!

— Тадбир колониянинг Маънавият

ва маърифат хонасида ўтказилди. У

ераға кирганимизда хона чинакам ўз

номига яраша жизозланганига гувоҳ

бўлдик. Юмшоқ курсилар маҳкумалар билан тўлиб бўлганлиги учун

тилим тириби қолганлар сони ҳам ачагина эди. Уларнинг кўзига боқиши

оғир. Тўғри-да, ҳар бир инсон бир-бира учун масъбул, бир-бира учун

жавобгар. Айниска, аёл зотини ти-

канли сим ортида кўриш қанчалар

оғир мусибат. Бирнинг хатоси мин-

гга, мингнинг хатоси туманга та-

тийди.

Шунча аёл жиноят кўчасига ки-

риб, озодлик ҳуқуқидан маҳрум бў-

либ қолган экан, тан олиш керак,

бунда жамиятнинг ҳам айбি бор.

Демак, турмушда, бошқарувда қан-

дайдир, хоталарга йўл қўйилмоқда.

Буни излаб топишимиз ва бирор

мақбул чорасини кўришимиз зарур.

Менимча, энг мақбул чора аёлларни биринчидан галда маърифатга

қайтириш. Ўқитиши, касб-хунар ўр-

гатиш. Рўзғор тутиш сирларидан

воқиғи этиши. Қалбидан мұхқадас ои-

лаға нисбатан мұхабbat ҳиссini ўй-

ғотиш зарур.

Дарвоқе, ушбу тадбирнинг ташки-

потчиси буxorолик Руқияхон ва Бо-

номурод Эшшиевлар бўлишганди.

Наманғандан ҳофиз Абдунаби Ма-

мажонов, тарғиботчи Аъзамжон Ма-

мажонов ва камина таклиф этил-

ган бўлсан, Тошкентдан ҳалқ шоири

Муҳаммад Юсуғнинг жияни Мирко-

мил Юсуғов, ўш шоир Жавоҳир Ҳай-

руллаев, юрист Шерали Маҳмудов

иширик этишиди.

Тадбирда аёлни мадҳ этувчи та-

сирчан шеърлар, қўшиқлар, риво-

ятлар айтилди. Юридик маслаҳат-

лар берилди. Ора-орада кўз ёшлар

ҳам тўқилди, лабларга табассум ҳам

юргуди. Маҳкумалар тадбирдан ўз-

лари учун етариғ мазнавий озуқа

олганликларини тақор-такор та-

килди. Энг мумхими, маҳкумаларга

қарата тадбир ташкилотчи-

лари томонидан бир овоздан бу дар-

гоҳдан тезроқ кутилиб чиқиши ва

қайтиб келмаслик тилаги билди-

рилди.

Тадбирда аёлни мадҳ этувчи та-

сирчан шеърлар, қўшиқлар, риво-

ятлар айтилди. Юридик маслаҳат-

лар берилди. Ора-орада кўз ёшлар

ҳам тўқилди, лабларга табассум ҳам

юргуди. Маҳкумалар тадбирдан ўз-

лари учун етариғ мазнавий озуқа

олганликларини тақор-такор та-

килди. Энг мумхими, маҳкумаларга

қарата тадбир ташкилотчи-

лари томонидан бир овоздан бу дар-

гоҳдан тезроқ кутилиб чиқиши ва

қайтиб келмаслик тилаги билди-

рилди.

Тадбирда аёлни мадҳ этувчи та-

сирчан шеърлар, қўшиқлар, риво-

ят

